

Nyíracsádi ÉLET

IV. évfolyam 3. szám

Nyíracsád havonta megjelenő lapja

Ára: 20 forint

1994. április

Falugazdász-hálózat Március óta segítjük a termelést

Magyarországon az 1994-es évben a termőföld terület 90%-a magánkézbe, illetve valós tulajdonba kerül.

Az agrár átalakulás (amely természetesen elsődlegesen a tulajdonviszonyokat érintette) következtében kialakuló magángazdaságok gyors és látványos megerősödését a közismert támogatási rendszerek kívül mi falugazdászok is segítjük. Ezt az tette lehetővé, hogy a földművelésügyi tárca kidolgozza, majd a kormány 2003/1994. (I.17.) számú határozatával beindította a falugazdász-hálózat működését.

A kormány egyetértett az FM. tárca javaslatával, hogy létre kell hozni egy jól programozott szakember hálózatból álló szervezetet, a magántulajdonon alapuló mezőgazdaság termelési és szervezési feladatainak segítésére, hatékony működtetésére.

Magyarországon az 1994-es évben a termőföld terület 90%-a magánkézbe, illetve valós tulajdonba kerül.

Az agrár átalakulás (amely természetesen elsődlegesen a tulajdonviszonyokat érintette) következtében kialakuló magángazdaságok gyors és látványos megerősödését a közismert támogatási rendszerek kívül mi falugazdászok is segítjük. Ezt az tette lehetővé, hogy a földművelésügyi tárca kidolgozza, majd a kormány 2003/1994. (I.17.) számú határozatával beindította a falugazdász-hálózat működését.

A kormány egyetértett az FM. tárca javaslatával, hogy létre kell hozni egy jól programozott szakember hálózatból álló szervezetet, a magántulajdonon alapuló mezőgazdaság termelési és szervezési feladatainak segítésére, hatékony működtetésére. A falugazdász-hálózat röviden megfogalmazott feladatai szaktanácsadói és szervezési tevékenység részére összpontosulnak, tehát az állattenyésztéshez és növénytermesztéshez kötődően adunk konkrét piaci információt. Folyamatosan tájékoztatást adunk az agrár ágazatot érintő törvényekről, rendeletekről, határozatokról, felmérjük az értékesítési lehetőségeket, aktuális hitel információkat adunk, továbbá hitelkérelmek, pályázatok összeállításában is közreműködünk. Az agrár ágazatot érintő legfrissebb információival igyekszünk

rendelkezni, ezzel is segítve a gazdálkodókat és vállalkozókat, gazdálkodókat érintő döntésük meghozatalában.

Miután a falugazdászok önállóan szervezik meg feladatukat, napi munkaidejük időmennyiségét is maguk határozzák meg. Ennek figyelembevételével körzetem (Nyírábrány, Nyíracsaád és Fülöp községekben) ügyfél-fogadási időrendet alakítottam ki az alábbiak szerint:

- Nyírábrány kedd 8.00 - 12 óra Polgármesteri Hivatal

- Nyíracsaád szerda 8.00 - 12 óra a volt orvosi ügyelet épülete

- Fülöp csütörtök 8.00 - 12 óra Polgármesteri Hivatal

Az elkövetkezendő időszak aktuális feladata elsősorban a gabonafélék - beleértve a kukoricát is - vetési támogatásának és a hozzá kapcsolódó gázolaj támogatás igénylésében nyújtunk szakmai segítséget.

A szükséges nyomtatványokat az igénylőknek térítésmentesen biztosítjuk, azonban a kitöltésükhöz a kézpénzes számlák mellett a vetésterületre vonatkozóan szükséges az ingatlan helyrajzi számának, a földhasználat jogcímének igazolása is.

A falugazdász-hálózat működéséhez a kormány biztosítja a személyi és dologi költségek finanszírozását, erre a pénzügyi alapok rendelkezésre állnak. Miután az FM Megyei Földművelésügyi Hivatalával kötött megbízási szerződésünk alapján nem minősülünk köztisztviselőnek, így a havi díjazáson túlmenően egyéb vállalkozásból származó jövedelemmel is rendelkezhetünk, amely után természetesen az érvényben lévő jövedelem adózási rend szerint kell adózni. A megbízási szerződés ez év december 31-ig szól, amely a két fél kölcsönös megelégedése következtében újabb időszakra meghosszabbítható.

Kérem a körzetemben élő mezőgazdasági termelőket, vállalkozókat és leendő vállalkozókat, hogy munkájukat érintő szakmai kérdésekben forduljanak bizalommal hozzám!

Sipos László
falugazdász
Fülöp, Óvoda u. 8.

Mozgáskorlátozottaknak

A Nyíracsádi Élet 1994. márciusi számában „Mozgáskorlátozottak Támogatási rendszere” címszó alatt közzétett kormányrendelet az alábbiak szerint módosult, a 26/1994. II.27./ kormányszámú rendeletben foglaltak alapján:

- A közlekedési támogatás korhatártól függetlenül egységesen 12.000,- Ft/év.

- Újként került bevezetésre a gépjármű-fenntartási támogatás, melyre jogosult az a súlyos mozgáskorlátozott személy, aki legfeljebb 1610 köbcentiméter lökettérfogatú, benzínüzemű vagy legfeljebb 2000 köbcentiméter lökettérfogatú, dízelüzemű személygépkocsi tulajdonosa, és a családjában az egy főre jutó, a tárgyévét megelőző év havi nettó jövedelme a 18.700,- Ft-ot nem haladja meg.

A kérelem 1994. április 30-ig nyújtható be a Polgármesteri Hivatalhoz. A határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

Czapár Gábor

ot nem haladja meg. Gépjármű-fenntartási támogatásra jogosult az a személy is, aki a fentiekben meghatározott mértékűnél nem nagyobb teljesítményű személygépkocsi tulajdonosa, és a vele legalább egy éve közös háztartásban élő, súlyos mozgáskorlátozott házastársa vagy súlyos mozgáskorlátozott egy évnél idősebb korú gyermeke személygépkocsival történő szállítását vállalja, a családjában az egy főre jutó, előző év havi nettó jövedelme a 18.700,- Ft-ot nem haladja meg.

A kérelem 1994. április 30-ig nyújtható be a Polgármesteri Hivatalhoz. A határidő elmulasztása jogvesztő hatályú.

Az újjáépített templom harangja

Miniszteri látogatás

Április 17-én, vasárnap délelőtt Nyíracsaádra látogatott Dr. Gyurkó János környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter.

Érkezésekor az önkormányzat tisztviselői fogadták a Polgármesteri Hivatalban és Dr. Katona Gyula polgármester tájékoztatást adott a község infrastrukturális helyzetéről, a környezetvédelemmel összefüggő kérdésekről. A miniszter úr résztvett az Árpád-kori re-

formátus műemlék templomban tartott istentiszteleten, ahol Dr. Kocsis Elemér református püspök hirdetett igét.

Ezt követően a miniszter megtekintette a templomot, majd Komor Sándor országgyűlési képviselő és a helyi egyházi, állami vezetők részvételével megbeszélésre került sor, egyházi ügyekről, valamint a templombelső felújításáról.

TUDNIVALÓK A LAKCÍMBEJELENTÉS RŐL

A lakcímbjelentési kötelezettséget a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény írja elő.

A részletes szabályokat az említett törvény végrehajtásáról alkotott 146/1993. (X.26.) Korm. rendelet tartalmazza.

A Magyar Köztársaság területén élő magyar állampolgárnak (honfoglalónak), bevándorolt és menekültként elismert személynek — korra való tekintet nélkül — a lakóhelyére (korábbi elnevezés szerint: állandó lakcím) vagy tartózkodási helyére (korábbi elnevezés szerint: ideiglenes lakcím) történt beköltözést, lakóhelyének, tartózkodási helyének változását, megszűnését, a kivándorlás tényét, valamint a három hónapon túl külföldre távozást vagy az onnan történt visszatérést be kell jelentenie. Lakcímbjelentés alatt a fentieket kell érteni. A lakcímbjelentést személyesen kell megtenni. Ha a bejelentési kötelezettség több együtt költöző hozzátartozóért, a bejelentést valamennyiükre vonatkozóan az egyik bejelentésre kötelezett is teljesítheti. A lakcímbjelentéshez a kiállított lakcímbjelentő lapon kívül a személyi igazolvány, valamint a személyazonosító jelet igazoló hatósági bizonyítvány (személyi lap, igazolás a személyazonosító jeleiről) szükséges! Lakóhelyként annak a lakásnak a címét kell bejelenteni, ahol a polgár él. Tartózkodási helyként annak a lakásnak a címét kell bejelenteni, ahol a polgár - lakóhelye végleges elhagyásának szándéka nélkül - három hónapnál hosszabb ideig tartózkodik. A külföldön élő magyar állampolgár tartózkodási helyét akkor jelentheti Magyarországon, ha kéri, hogy adatait a személyi adat-

és lakcímnnyilvántartás tartalmazza. Lakásnak minősül: az az egy vagy több lakóhelyiségből álló épület vagy épületrész, amelyet a polgár otthonul használ, továbbá az a helyiség, ahol valaki szükségéből lakik vagy ahol - amennyiben lakása nincs - megszáll.

A lakcímbjelentéshez a szállásadónak (a lakás tulajdonosa, bérletje, haszonélvezője, stb.) a hozzájárulása szükséges. Az ideiglenes szálláshellyel sem rendelkező hajléktalan személynek lakóhelyként azt a települést (fővárosi kerületet) kell bejelentenie, ahol szokásosan megtalálható. A lakcímbjelentés ténye önmagában a lakás használatához fűződő, valamint egyéb vagyoni jogot nem keletkeztet és nem szünteti meg. A lakcímet, illetve annak változását az új lakcím szerint illetékes jegyzőnél kell bejelenteni. A tartózkodási hely megszűnését a lakóhely szerint illetékes jegyzőnél is be lehet jelenteni. A tartózkodási hely - megújítás hiányában - a bejelentésétől számított két év elteltével megszűnik. Az ideiglenes külföldön tartózkodás ténye az onnan történt visszatérés a lakóhely szerint illetékes jegyzőnél, az előbbi a külképviseleti szervnél is bejelenthető.

A lakóhelyet, tartózkodási helyet a beköltözéstől számított három munkanapon belül kell bejelenteni. A lakóhely vagy tartózkodási hely megszüntetését (kijelentkezés újabb bejelentkezés nélkül) a kiköltözéstől számított három munkanapon belül kell megtenni. A jegyző jogosult a lakcímbjelentés valódiságát ellenőrizni és azt - ha nem létező címre kísérik meg, vagy a lakcímbjelentő lapot a szállásadó nem írta alá - elutasítani.

Küküllődombói vendégek

Az elmúlt év őszen a nyíracsádi citerazzenekar a romániai Küküllődombó községben lépett fel, ahova az ottani iskola hívta meg őket. A viszontlátogatásra április 6-10. között került sor, amikor is 25 fős gyermek és felnőtt csoport ismerkedett Nyíracsaáddal és környékkel. Április 7-én Dr. Katona Gyula polgármester fogadta a vendégeket, tartott tájékoztatást Nyíracsaád életéről. A művelődési ház és a községi könyvtár az óvoda, az általános iskola vezetői fogadták a dombóiakat és mutatták be az intézményeket.

Megtekintették az orvosi rendelőt és a református templom történelmével, freskóival is ismerkedtek. Délután szabad program keretében az üzleteket tekintették meg, ismerkedtek a faluval, a vendéglátó családokkal.

Jelentős eseménye volt a találkozásnak a csütörtök esti kulturális bemutató. A dombóiak helyi népdalokat mutattak be, komoly és vidám versekkel szórakoztatták a szép számban megjelent vendégeket.

A helyiek a szokásos színvonalon cseriztek, énekeltek. Nagyszerű aratott a táncosok „kalapos” tánca.

8-án, pénteken a megyeszékhelyre utaztak a város nevezetességeiből megtekintették a református Nagytemplomot, a Nagyerdőt, az Egyetemtet, a Megyeházát. Szombaton Iger városába kirándultak.

A történelmi hely megismerése mondták nagy élmény volt különösen a gyermekek számára. Szombat este vendégek és vendéglátók közösen értékelték az elmúlt hetet.

A nyíracsádi gyermekek újabb meghívást kaptak június hónapra Küküllődombóra.

A vendéggyerekeket nyíracsádi tartózkodásuk alatt családok látták vendégül, segítettek programjaikat.

Az alábbi gyerekek és szüleik voltak a vendéglátók: Orosi Attila, Illés Tamás, Magyar Gábor, Szigeti Mária, Szabó Lajos, Konyári György, Csoborkó Erika, Kupcz Mónika, Szabó Ádám, Ratku Gábor, Katona Ildikó.

A programot a Nyíracsaád Kultúráért Alapítvány, Nyírvideki ÁIFÉSZ nyíracsádi ABC-je, valamint Czentye Gaborné, Katona Jánosné, Koleszár János vállalkozók szponzorálták.

A küküllődombói lap első oldala

Vetési támogatás

A polgármesteri hivatal értesíti a lakosságot, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan lehet igényelni a vetési támogatást. A támogatás igényléséhez az elvetett fémzárólt vetőmagról, műtrágyáról, növényvédőszerrel, vagy gázolajról készpénzfizetési számlát kell az igénylőlaphoz csatolni. A támogatás összege a számlá-

val igazolt beszerzés összege, legfeljebb azonban az elvetett terület hektárjának kétszáz forinttal számított szorzata lehet. Az igénylést a vetés megtörténtét követő hónap 15-től lehet benyújtani. A támogatáshoz szükséges nyomtatványokat a polgármesteri hivatalban lehet beszerezni.

Fórum a földről

Április 15-én, pénteken a Dózsa György Művelődési Ház nagytermében a Földkiadó és Földrendező Bizottságok elnöki fórumot tartottak a részaránytulajdonosok és kárpótlási jeggyel rendelkezők részére.

A bizottságok elnökei ismertették a részaránytulajdon kijelölésének folyamatát, illetve a kárpótlással rendelkezők esetében a volt földtulajdonok birtokba, illetve tulajdonba vételének lehetőségét.

A jelenlévők egyetértettek a tulajdon és birtokviszonyok e formában történő rendezésével.

Nagyné
dr. Kerekes
Valéria

az SZDSZ
országgyűlési
képviselő-
jelöltje

Szívvel, ésszel, tisztességgel

1956. május 27-én születtem Nyíregyházán. Édesapám villanyszerelő, édesanyám könyvelő volt, de már mindketten nyugdíjasok.

Az általános és a középiskolát Nyíregyházán végeztem el. 1974-ben érettségiztem a Krúdy Gyula Gimnáziumban. 1983-ban Országgyűlési diplomát a Debreceni Orvostudományi Egyetemen. 1988-tól Újléta háziorvosa vagyok. 1989-ben házassodtam, férjem Nagy Gyula takarmánybolt-vezető. 1993-ban Álmosd, Bagamér, Vámspércs és Újléta kollegiális vezető háziorvosa lettem. 1990-ben önkormányzati képviselőnek, majd a képviselő-testület alpolgármestemre választott. Helyi önkormányzati munkám révén közelről ismerem a köztisztviselők és közalkalmazottak gondjait, problémáit, az új törvények hatását. Sokat foglalkozom az egyre mélyülő szociális gondokkal, a jelenlegi viszonyok között szegényebb, és egyre elkeseredettebb emberekkel.

Szabadidőmben - a környék lakóihoz hasonlóan - mi is természetléllel foglalkozunk, igaz, csak kis területen. A földügyek rendezettségét így a saját bőrünkön is érezzük. Nekünk csak hobbi a földművelés, de akinek ez biztosítja a megélhetést, azoknak segíteni szeretnék, hogy minél előbb rendezhessék a tulajdonviszonyokat, ahol ez még nem történt meg.

Az elmúlt évtizedekben bebizonyosodott, hogy az állami bürokrácia rossz hatásokkal képes csak gazdálkodni, ezért más szemlélettel kell közelíteni a gazdasági problémák megoldásához. Az SZDSZ gazdasági programja a gazdasági növekedés feltételeit kívánja megteremteni.

A program három pillére = fordulat, biztonság, felemelkedés. Programunk stabilitást, kiszámítható viszonyokat, a hosszútávú befektetéseket ösztönző adórendszerrel ígér és szabadabb gazdaságot. Arra törekszünk, hogy az aktív dolgozói réteg társadalmi és szociális létbiztonságát megteremtjük, illetve az idősebb generációknak a munkájuk után megérdemelt szociális biztonságát megvalósítsuk.

A kormányoknak példát kell mutatni az adóforintok takarékos felhasználásával. Olcsóbb, de hatékonyabb kormányt kell létrehozni.

Hogyan segítené a vállalkozásokat?

Véleményem szerint több segítséget kell adni a vállalkozóknak.

Beruházási célú adókedvezményeket kell bevezetni, létre kell hozni a beruházási garancia alapokat.

A forrásadó és a minimáladó eltörlése is szükséges lenne.

A kisebb vállalkozások számára az általányszabványos bevezetése lenne kedvező. Stabil szabályokat kell létrehozni. Meg kell szüntetni a vállalkozás-ellenes jogszabályokat.

Így csökkenteni lehet az állam túlzott befolyását, és növelni az emberek gazdasági szabadságát.

Világos, áttekinthető jogrendszerre van szükség, amely nem fékezi, hanem gyorsítja a vállalkozások fejlődését.

- Mi a véleménye az állam és az egyház viszonyáról?

Az átalakulásnak az élet minden területére ki kell terjednie. Az állami befolyást az egyházak esetében is csökkenteni kell. Meg kell teremteni annak feltételét, hogy az egyházak anyagi szempontból ne legyenek kiszolgáltatva az államnak. Az egyházi ingatlanok visszaszolgáltatásáról az a véleményem, hogy mindazokhoz az ingatlanokhoz, amelyekre hitéleti, szociális, kulturális és oktatási tevékenységükben szükségük van, jussanak hozzá az egyházak. Az egyház és az állam jó együttműködésének példája a nyíracsi református templom felújítása és újjáépítése.

- Mondjon még néhány szót programjáról!

Tiszta viszonyok megteremtésére van szükség, ahol nem a párttagság, hanem a hozzáértés és a hatékonyság számít. Ez egyben azt is jelentené, hogy választások után senkinek ne kelljen politikai célú tisztogatástól tartania. Felnivalója csak annak lesz, aki megszegi a törvényeket. Meg kell teremteni azokat a feltételeket, amelyek munkahelyek megteremtését, új piaci lehetőségek feltárását, a gazdaság növekedését segítik elő. Jól működő gazdaság lesz az életszínvonal emelkedésének biztosítója. Mivel én is vidéken élek, ismerem a helyi problémákat. Arra kell törekednünk, hogy a kisebb településeken is fejlesszük az elmaradott infrastruktúrát. Szorgalmazni kell a telefonhálózat további bővítését, a gázprogram sikeres befejezését, az úthálózat korszerűsítését. Nyíracsi látogatásom során örömmel tapasztaltam, hogy az elmúlt évek alatt a település sokat fejlődött infrastrukturálisan.

Fontos, hogy a település lakói megfelelően legyenek informálva az őket közvetlenül érintő problémákról. Nagy szerepe van ebben a helyi újságoknak, így a NYÍRACSI ÉLETKÉP is.

Tudom, hogy a demokrácia első három és fél évében az emberek csalódtak az eddigi eredményekben. Most azokhoz szólok, akik részt vettek az önkormányzatok munkájában, aktívan dolgoztak, segítettek az új társadalmi rend létrehozásában, megszilárdításában. Szükségünk van az eddigi tapasztalatainkra, eredményeinkre. Nekem fontos, hogy ne veszítsük el az elért eredményeket, és ezek az emberek aktívan vegyenek részt az elkövetkezendő időkben a települések munkájában, fejlesztésében. Én ebben látom a települések mielőbbi felemelkedését.

Gergely Zsolt

a
Nemzeti
Demokrata
Szövetség
kéviselőjelöltje

Nyílt levél Nyíracsd lakóihoz

Tisztelt nyíracsiak!

Engedjék meg, hogy bemutakozzam:

GERGELY ZSOLT vagyok, a Nemzeti Demokrata Szövetség képviselőjelöltje.

1958. november 23-án születtem Mátészalkán. Édesapám: nyugdíjas általános iskolai tanár. Édesanyám: nyugdíjas védőnő.

Tesztvérem agrármérnök, vállalkozó. Általános iskolai tanulmányaimat a Jármű - Papos általános iskolában, középiskolai tanulmányaimat a mátészalkai Esze Tamás Gimnázium és Szakközépiskolában végeztem.

A Debreceni Agrártudományi Egyetemen agrármérnöki diplomám mellé mérlegképes könyvelő képesítést szereztem 1983-ban. Munka mellett folyamatosan képeztem magam, növényvédelmi szakmérnöki és felsőfokú áruforgalmi szakképesítéssel rendelkezem. Feleségem reumatológus, két fiúgyermekünk van. Semmiféle pártnak nem voltam és jelenleg sem vagyok tagja. Vallásos szellemű, hívő ember vagyok.

Korábbi munkahelyeim: a paposi MGTSZ, HBm. Mezőgazdasági Termelők Szövetsége. 1990. január 01-től a TSZKER Rt-nél dolgozom, jelenleg mint áruforgalmi osztályvezető.

I. A legfontosabb gazdaságpolitikai feladatnak az alábbiakat tekintem:

1. Földkérdés rendezése: a rosszul sikerült kárpótlási törvény rendeletekkel történő felülvizsgálatára van szükség. Ezen rendeleteknek figyelembe kell venni a faluközösség akaratát és el kell érni, hogy az egymás ellen megteremtődjen a béke.

A gyanús privatizáció felülvizsgálata, a visszaélések megszüntetése.

2. Munkahelyteremtés a legfontosabb feladatok egyike, mivel a megyén belül ebben a térségben a legnagyobb a regisztrált munkanélküliek száma.

A már meglévő, de jelenleg piaci hiányban csökkentett kapacitással működő, vagy nem működő ipari objektumok újraindítása, tevékenységük átgondolása (profilváltás), ezen tevékenységeknek piacbiztosítás (pl. ruhaipar, mezőgazdasági feldolgozóipar), új munkahelyek teremtése.

3. Piacteremtés a mezőgazdasági termékeknek: torma, zöldség, gyümölcs, állatállomány, s ezen termékek feldolgozottsági szintjének fokozása. A mezőgazdaság állami támogatásának további növelése. A hátrányos helyzetű térségek termékei piacra kerülésének kiemelt támogatása, amely a termelőt jelentkezik.

4. Vállalkozások támogatása: alacsony kamatlábú, hosszú lejáratú hitelekkel, beruházás támogatása (fix összeg, gyorsított amortizációval, adókedvezmények biztosításával, adcsökkentéssel, a Tb-járadék 30%-ra való csökkentésével).

Ezen gazdasági feladatok megvalósításának legfontosabb forrásai:

1. a meglévő szakképzett munkaerő,
2. az állami költségvetés reformja, az államháztartás csökkentése és költségeinek átcsoportosítása,
3. az állami adósságállomány termelő-feldolgozó beruházásokra történő befektetése, mely az eddigiektől eltérően nem „szivattyúként” hanem „dinamóként” működne.

II. Társadalmi politikai feladatok:

- Az ifjúság iskoláztatásának, képességeik szerinti megvalósítása.

A szakképzés társadalmi igényeknek megfelelő irányítása; az első munkahelyhez és az első lakáshoz való jutás állami biztosítása.

Első lakásvásárláshoz tisztességes kamatlábú, egyszeri hitel biztosítás (10% alatti kamatláb).

- A családok, nők nagyobb erkölcsi és anyagi megbecsülése, a nagycsaládok támogatása.

A nők számára a rész munkaidőben történő foglalkoztatás bevezetése (4, 6 óra). Rugalmas nyugdíjkorhatár lehetőségének a megteremtése.

- Szülők közbiztonság megteremtése.

- Feszültségektől mentes, a gyakorlatban is jól működő közalkalmazotti törvény meghozatala.

- Megfelelő társadalombiztosítási rendszer kialakítása, mely a betegek és az alapeljárásban dolgozók számára egyaránt elfogadható.

- A történelmi egyházak anyagi és erkölcsi támogatása. Nemzetmegtartó és ifjúságnévelő szerepének fokozása.

- A nyugdíjak realitérékének megőrzése, a szociális biztonság megvalósítása. A szociálisan rászorulóknak, betegek, kisnyugdíjasok életkörülményeinek javítása. A Nemzeti Demokrata Szövetség programjának megvalósítását,

mely egyben az én programom alapját is képezi, amennyiben megnyerte az Önök tetszését, kérem, hogy szavazataikkal támogatni szíveskedjenek!

Köszönettel:

Gergely Zsolt
az NDSZ képviselőjelöltje

Egy falu - egy rét

Ki mit tehet a gyepgazdálkodásért?

A rétek és legelők hazánk igen karakterisztikus élőhelyei.

Az utóbbi másfél évszázadban megkezdődött rohamos mértékű csökkenésük végesen előre vetíti a hozzájuk kötődő növény- és állatvilág pusztulását.

Ezt a pusztulást és pusztítást ma még megelőzhetjük - de az idő rövid. A környezet változását előidéző tényezők felgyorsult tempóba hatnak, szükség van minden segítségre, leginkább a helyi közösségek közreműködésére.

A Világ Természetvédelmi Alap (WWF) és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) közös, az alföldi puszták védelmét elősegítő programját követően az apróbb, az országban szétszórta, faszélekkel meghúzódo gyepek védelmére is akciót szervez.

50 évvel ezelőtt a mai Magyarország területére vetítve mintegy 2,8 millió hektár gyep volt hazánkban. Ma már a rétek, legelők összterülete nem éri el az 1,2 millió hektárt, azaz körülbelül 60 százalékuk elpusztult. Az elmúlt évtizedekben mintegy 400 hektár nedves rét és 100 ezer hektár nagy fajgazdagságú legelő szűnt meg. A mennyiségi csökkenés mellett jelentős károkat okozott a gyepek gondozatlansága is.

További súlyos ökológiai probléma a megmaradt területek felaprózódása és elszigetelődése. Nem véletlen, hogy a hazánkban veszélyeztetett növény- és állatfajok mintegy 1/3-a a gyepekhez kötődik.

A nagyobb kiterjedésű, védett fajokban gazdag gyepterületek az elmúlt évtizedekben természetvédelmi oltalom alá kerültek. Ma mintegy 160 ezer hektár pusztta, rét, illetve más füves élőhely áll a hivatalos természetvédelmi szervek oltalma alatt, természetvédelmi területek, tájvédelmi körzetek és nemzeti parkok formájában.

Ezek többnyire nagy kiterjedésű területek, vagy különlegesen ritka, tudományos jelentőségű növény- és állatfajok élőhelyei.

A hazai gyepek több mint fele azonban 100 hektárnál kisebb területű. Ezen belül is többségük már csak alig néhány hektár kiterjedésre rúg. A jellegzetes élővilágukat még őrző, kisebb kiterjedésű gyepek megővése elsősorban a helyi közösségek érdeke és feladata.

Biztonságosan tágas teret ad a falu jelenlegi és jövőbeni lakosságának, hozzájárul az egészséges környezet megtartásához, megóvja a pusztuló növény- és állatvilágot, helyet biztosít a falu rendezvényei számára, lehetőséget kínál az iskolák számára, értelmiségifoglaltságot kínál a természetvédelemmel foglalkozó fiataloknak, vonzó az idegenforgalom és a turizmus számára.

Pusztán létük — ritkaságok nélkül is — tájképi megjelenésük életet visz a monokulturális mezőgazdasági tájba, az erdős területeken fokozza a táj változatosságát.

A rétek és legelők állatvilága igen gazdag.

A bogarak, lepke, sáskák sokasága nem csak szépségük miatt fontos, hanem például táplálék-

ként szolgálnak a madarak számára. Az itt fészkelő bűbancok, búbo-bankák, falusi golyák ellátását is szolgálják. A gyerekek számára tanulságos élményt jelent az úrgelolóniák életének megfigyelése is.

Egy átlagos rét 25-35 virágos növényt hordoz, de a leggazdagabb lápréti, sziklagyepi társulásokban akár 60-70 faj is előfordulhat. E területek többnyire ízletes gombák termőhelyei is.

Ezzel szemben a műtrágyázott, intenzíven kezelt területeken csupán 3-10 marad meg, aminek egy része esetleg gyom.

Veszélyeket okozhat számukra felszántás, fásítás, beépítés, telkesítés, vízelvezetés, szeméttelépítés, műtrágyázás, túllegeltetés, libalegeltetés, felülvetés, motorcross-pálya létesítése.

Mint gazdálkodó: őrizze meg gyepterületét és annak épségét, gondoskodjon a kíméletes legeltetésről és kaszálásról, óvja meg az elgyomosodástól, csökkentse a lehető legkisebbre a műtrágyák kiuttatását; szerves trágyával, gyepműveléssel fokozza a termést. Mint helyi hatóság, közösségi vezető, a településfejlesztés során kerüljék el a károsításokat, területük csökkenését, segítsék a gazdálkodókat az ésszerű, fenntartható használat feltételeinek megteremtésében, kísérelje rendszeresen figyelemmel a terület állapotát, támogassa és ösztönözze a helyi iskolát a rétek és legelők élővilágának tanulmányozására és védelmére, a kiemelkedően értékes vagy szép területeket nyilvánítsák helyi jelentőségű természetvédelmi területt, akár saját hatáskörben!

Mint helyi lakos: élvezze és óvja a falu határának tágas és szép területét, ne itt helyezze el szemetét, hulladékait, és másokat is erre intsen, rendszeresen kísérelje figyelemmel az ott fellelhető élővilágot, a veszélyeztetett tényezőkről tájékozottsága a közösségi vezetőket, ha kell, az országgyűlési képviselőjét, a természetvédelmi, környezetvédelmi szervezetet, lépjen fel aktívan az élővilág védelme érdekében, a rétek és legelők védelmével kapcsolatos problémáival forduljon szakemberekhez!

A Világ Természetvédelmi Alap (WWF) Magyarországi Képviselőte és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) szakemberei diákpályázat alapján „A mi falunk rétje” oklevéllel minősítik a példás védelmet folytató helyi közösségek munkáját. Az iskolai pályázatok beadása folyamatos, az elbírálás évente történik, a Madarak és Fák Napja alkalmával.

Világ Természetvédelmi Alap (WWF) magyarországi képviselőte
1124 Budapest,
Németvölgyi u. 7/b.
Tel. & Fax: (1) 175-4790

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME)
1121 Budapest, Költő u. 21.
Tel. & Fax: (1) 175-8327,
Tel.: (1) 156-2133

Hirdetmény

Az Országos Személyiadat- és Lakcímnnyilvántartó Hivatal értesíti az állampolgárokat, hogy

a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilván-tartásáról szóló 1992. évi LXVI. tv. végrehajtására kiadott 146/1993. (X.26.) Kormányrendelet 48. § (3) bekezdése értelmében az 1992. november 30. előtt létesített ideiglenes lakcímket 1994. június 30-án érvényüket veszítik akkor, ha azokat az állampolgárok nem újítják meg. Az ideiglenes lakcím (tartózkodási hely) 1994. június 29-éig újítható meg.

A megújítást a postahivatalokban kapható lakcímbjelentő lap kitöltésével annál a polgármesteri hivatalnál kell bejelenteni, amelynek illetékességi területén a megújítani kívánt ideiglenes lakcím (tartózkodási hely) található. A megújításhoz a lakcímbjelentő lapon kívül a személyi igazolvány, valamint a személyazonosító jele (személyi számról) szóló hatósági bizonyítvány (személyi lap vagy igazolás) szükséges. Az 1992. november 1-je előtt létesített ideiglenes lakcím 1994. június 29-e után nem újítható meg, azt tartózkodási helyként újból be kell jelenteni.

Szennyvízcsatorna bővítés

A Kossuth utca második szakaszán az év március 1-től a szennyvízcsatorna tovább-építésére került sor 800 m hosszúságban, az ALTERA Építőipari KFT. kivitelezésében. A gyors és szakcsú munkavégzés eredményeképpen az építés jó ütemben halad, ennek köszönhetően jóval a határidő előtt átadásra kerülhet a megépült vezeték szakasz. Az átadás várható időpontja április végére

tehető és ezt követően az érintett ingatlantulajdonosok kérhetik a hálózatra való rákötést. Ezen igényekkel kapcsolatban a helyi Vízműtelep vezetőjéhez fordulhatnak. A továbbiakban terveink közt szerepel a Zrínyi utca, Tavasz utca szennyvízcsatornázása, melynek várható időpontja az 1995-1996-os évekre tehető.

Czapár Gábor

Komor Sándor Magyar Demokrata Fórum

1952-ben született Hajdúhadházon, nős, két gyermeke van. 1990-ben országgyűlési képviselői mandátumot szerzett. Képviselőként is mérnök, közgazdász végzettsége határozta meg tevékenységét. Az Országgyűlés költségvetési, adó- és pénzügyi bizottságának alelnöke volt. A vidék Magyarországnak fel-emelkedését tartja legfontosabb feladatának. Ezt bizonyítja a gázhálózat területén végzett munkája. A kormány kiemelten

fejlesztendőnek ítélte meg a térséget, ami azt jelenti, hogy az innen benyújtott pályázatok elsőbbséget élveznek, többletfejkvótát kapnak a központi költségvetésből, és foglalkoztatási célú támogatásokat lehet igénybe venni a kistérségű fejlesztési program keretében. Idetartozik Álmosd, Bagamér, Nyíracskád, Nyírmártonfalva, Újléta, Vámospércs, Nyírárány és Füllöp. Emellett falugazdász-hálózatot hoztak létre segítségével.

Hirdetések

Építési telek eladó Nyíri u. 28. sz. alatt. Érdeklődni lehet: Kosztin Ferencné Nyírmártonfalva, Kossuth u. 132. sz. Telefonos, családi ház nagy kerttel örök áron eladó. Érdeklődni: személyesen a Kozlovári u. 41. sz. alatt, vagy telefonon egész nap a Nyíracskád 145-ös számon Szilágyi Sándor lakásán. Nyíracskád, Gát u. 12. sz. alatt családi ház reális áron eladó. Érdeklődni egész nap személyesen Huszti Gyula tulajdonosnál.

TH naposcsibe minden hétre előjegyezhető, megrendelésre házhoz szállítjuk. Előnevelt csirke március végétől állandóan kapható. Leiter Imre Haláp, Csíz u. 6. sz. Pósnán Ferencné Pozsonyi utca 26. szám alatt lévő háza örök áron eladó. Érdeklődni: Katona Jánosnál Kozlovári u. 32. sz. alatt lehet. GRESKU GYÖRGY gáz- és központifűtés-szerelő mester. Gáz- és központifűtés szerelés tervezését, kivitelezését, anyagbeszerzését vállalom a LEG-OLCSÓBB ÁRON. Nyírárány, Jókai u. 36. Tc.: 118.

Dr. Károlyi György: Népi gyógyítás

Amikor összegyűjtött cédlulimat megtekintettem, kiderült, hogy falusi körzeti orvosi munkám „mellékterméke” milyen terjedelmű. Olvasgatni kezdtem néhány hasonló tárgyú közleményt és ekkor jöttem rá munkám jónéhány fogyatékoságára.

1. A gyűjtés nem volt tudatos és rendszeres, ezért a néprajztudomány szempontjából az adatok egy része hiányos.
2. A gyűjtés az orvostudomány szempontjából sem volt teljes, mert tisztázatlan és kiaknázatlan kérdések maradtak ilyen vonatkozásban is.
Légyalán nem volt megnyugtató és vizsgálató az a tény, hogy az áttanulmányozott irodalom is kevés kivétellel „ad hoc” jellegű gyűjtés volt, sem teljességre, sem rendszerességre nem törekedett (egységes szempontok hiányában ilyenre nem is törekedhetett. Emiatt vetődött fel bennem az a gondolat, hogy összeállítsak és kipróbáljak egy kérdő- és gyűjtőívet. A kipróbálást 1964 őszén egyik leggazdagabbnak bizonyult forrásomnál, R. J.-nénél végeztem. Tapasztalatom szerint a gyűjtésnek ez a formája - legalábbis az orvos szempontjából - minden hiányosságot kiküszöböl, a kért szöveg től teljesértékű és értékelhető válaszokat lehet kapni. Egyes kérdéseket - elsősorban a patogenezis és a diagnosztika csoportjába tartozókat - a gyűjtés alkalmával körülírtam, többször kellett feltennem, mert különben igen nehéz volt választ kapnom rá. Ugyanaz lehet ennek az oka, amelyre Berde (10) is rámutatott, s nekem is van ilyen természetű személyes tapasztalatom: „Tünetet a nép nem ismer, nem szab éles határt tünet és kísérme között.” (Arra a sztereotip kérdésre például, hogy „mi a panaszja az egészségére” rendszert nem lehet adekvát választ kapni a falusi betegtől.) Egy kitöltött kérdőívet mintaként bemutatok, s úgy gondolom, ha a téma iránt érdeklődő néprajzi és egészségügyi szakemberek átnézik és saját tapasztalataik alapján munkájukban eredeti formában vagy módosítva alkalmazzzák, hasznos szolgálatot sikerült tenni a magyar népi egészségügyi és gyógyítási módszerek gyűjtésének.

III. Nyíracskád község jellemzésére álljon itt néhány adat a Millenium idejéből (1).

A községnek ebben az időben 2364 lakosa, 387 háza van. Szabolcs megyében (Nyíracskád csak a felszabadulás után került közigazgatásilag Hajdú-Bihar megyéhez) a lakosságnak ekkor mintegy fele analfabéta. A férfi népesség 80-200, a női 60-130 fillér. Az átlagos földhasznosítási magyar holdanként 8-10 korona. A földterület jelentős része nagybirtok.

Az 1960-as népszámlálás közzétett anyaga (2) áttekintést ad a lakosság szám alakulásáról az 1869-1960 közötti időben:

1869=2706 lakos	1920=3530 lakos
1880=1986 lakos	1930=4154 lakos
1890=2474 lakos	1941=4573 lakos
1900=2622 lakos	1949=4786 lakos
1910=3513 lakos	1960=4983 lakos

(A továbbiakban zárójelben az 1960-as népszámlálás megfelelő országos adatai szerepelnek, összehasonlítási céljából.) 1949-59 között a természetes szaporodás +22,9 százalék, az elvándorlás -18,8 százalék, a tényleges szaporodás +4,1 (+8,4 százalék). A népsűrűség a népszámlálás időpontjában 66,5 (107,2) négyzetkilométerenként. A külterületi lakott helyek száma 12, itt élt a lakosság 23,6 (12,1) százaléka.

A kor megoszlás az alábbiak szerint alakult:

	Nyíracskádon	Országosan
a népességből 0-14 éves	33,0%	25,4%
15-39 éves	37,4%	36,8%
40-59 éves	18,6%	24,0%
60 éves és idősebb	11,0%	13,8%
	100,0%	100,0%

1000 férfira 1047 (1073) nő jut. A családok száma 1303, a száz családra jutó családtagok száma 366 (292), a kereső családtagok száma 167 (153). Száz keresőre 119 (91) eltartott jut. A házasságok száma 1218, összesen 4169 gyermekük született. Száz házasságonként 342 (232) gyermeke született.

A népesség megoszlása népgazdasági ágak szerint:

	Nyíracskádon	Országosan
Mezőgazdaság	80,8%	35,6%
Ipar	3,9%	26,1%
Építőipar	2,7%	6,9%
Közlekedés	3,0%	7,0%
Kereskedelem	1,9%	5,3%
Egyéb		12,3%
Inaktív	7,7%	6,8%
	100,0%	100,0%

A 7 évesnél idősebb népesség megoszlása a legmagasabb iskolai végzettség szerint:

	Nyíracskádon	Országosan
Iskolai végzettség nélküli és ismeretlen	0,2%	0,2%
Nem ír, nem olvas, illetve csak olvas	12,8%	3,8%
Az általános iskola 1-5. osztályát végezte	53,1%	27,5%
Az általános iskola 6-7. osztályát végezte	25,3%	39,9%
Az általános iskola 8. osztályát végezte	6,8%	18,4%
A középiskola 1-4. osztályát végezte	0,5%	3,3%
Érettségizett	1,0%	5,1%
Egyetemet, főiskolát végzett	0,3%	1,9%
	100,0%	100,0%

A 10 éves és idősebb népességből analfabéta 12,2 (3,0) %. A 15 éves és idősebb népességből legalább nyolc általános iskolai osztályt végzett 10,0 (32,8) %. A 18 éves és idősebb népességből legalább érettségizett 1,8 (8,8) %. Látható tehát, hogy a község lakossága a nagy szaporaság mellett a rossz természeti és gazdaságstruktúráis adottságok miatt jelentős elvándorlásra volt utalva. (A községben még jelenleg is jelentős a vándormunkások száma, mert bár két, jó gazdasági eredményt felmutató szövetkezeti és egy állami gazdaság lényegesen jobb megélhetést biztosít dolgozóinak, mint amilyen volt a felszabadulás előtti átlag, mégis bőven van munkaerő felesleg.)

A vizsgált téma szempontjából igen figyelemreméltó az a nagy különbség, amely iskolai végzettség (és az érthetően ezzel párhuzamosan alakuló általános kulturális színvonal) terén Nyíracskád és az országos átlag között van. Munkám előzményeinek a gyűjtés körülményeinek ismertetése, valamint a lakosság - amelynek körében a gyűjtést végeztem - rövid jellemzése után rátevére a gyűjtött anyag ismertetésére.

(Folytatjuk)

Ferihegy 2.

Budapest, Budapest te csodás!

Egy nap tanárnéni bejelentette az osztálynak, hogy három napos osztálykirándulásra megyünk Budapestre.

Eljött a várva várt nap. Csütörtökön reggel 6 órakor indultunk autóbusszal. Első állomásunk a budapesti Ferihegy 2 repülőtér volt. Sokan hoztak lényképezőgépet, ők természetesen lefényképeztek a gyönyörű és méreteiben is hatalmas repülőgépeket. Megnéztük azt a helyet, ahol a csomagokat vizsgálják és kipróbáltuk a mozgólépcsőt. Mindenki nagy élmény volt, különösen azoknak akik nem voltak még a repülőtérre. A sok látványosság után folytattuk utunkat a főváros felé. Ellátogattunk a Parlamentbe, ahol egy idegenvezető végigkalkulált bennünket az Országház egy részén. Csodálatos látványban volt részünk. A lépcsők bíborpiros szőnyeggel voltak letakarva, azonkívül négy gyönyörű márványoszlop volt még itt, amelyek Magyarországon egyedüliek, értékük pedig felbecsülhetetlen. Bementünk a 90 m magas kupolaterembe, ahol a magyar uralkodók szobrai vannak kiállítva életnagyságban. Jártunk a társalgóban, ahol a képviselők szünetekben pihennek. Végül pedig, az ülésteremhez hasonló konferenciaterembe invitált bennünket az idegenvezető. Ezután elmentünk a Vörösmarty térre. Néhányan bementünk a Gerbeaud cukrászdába. Ebben a cukrászdában kávéznak a leghíresebb színészek, művészek. Kicsit meglepődünk a magas árak miatt. Az autóbushoz igyekezve elhaladtunk a Magyar Televízió épülete előtt. Mindenki nagy élményt jelentett, hogy élőben is találkozhatott a Vasárnapi Turmix vezetőjével, Novák Henriettel. A késő délutáni órákban érkezünk szálláshelyünkre, a Marek József Állatorvostudományi Egyetem Kollégiumába. Megkaptuk a szobakulcsokat, majd kipakoltunk, elrendezkedtünk és készültünk a színházba. 7 órakor a Vidám Színpad színészeinek előadását megnéztük a „Szavak, szelimes szavak” című darabot.

A főszereplők Bodrogi Gyula és Volth Ágnes. A színházból hazatérünk szálláshelyünkre, de csak a hajnali órákban aludtunk el. Másnap reggel áthaladtunk a Lánchídon, amely Magyarország legszépebb hídja. A 0. kilométerkövetkeztése után siklóval felmentünk a várba, ami külön nagy élményt nyújtott, hiszen megnézhettük Budapest csodaszép panorámáját. A Szentháromság szobor, a káprázatos Mátyás templom, a Halászbástya és a drága Hilton szálló is szerepelt a látványban. Utunk ezután a Margitsziget felé vezetett. Sétáltunk a Duna partján, majd láttuk azt az emlékművet, ami Buda, Pest és Óbuda egyesülésének az emlékére készült. Délben mindenki öröme egy hatalmas pesti MC DONALD'S-ban ebédeltünk, itt mindenki teletömte magát hamburgerrel és édességgel. Aztán autóbusszal elmentünk a Hősök tere, a Városligetbe és a csodálatos építészeti stílusokban bemutatkozó Vajdahunyad várába. 3 órától a Fővárosi Nagycirkuszban az ügyes kinaiki produkcióját néztük meg. A cirkusz után a szálláshelyi szomszédos kollégiumban vacsoráztunk, majd esti sétánk a Gellérthegy végződött. Megnéztük a Citadellát, a Szabadság szobrot és az esti fényben úszó Budapestet. A harmadik nap reggelén összecsomagoltunk és elbúcsúztunk a kollégiumtól. A Skála Metró áruházban mindenki kedvére vásárolhatott és elkölthette megmaradt pénzét. Az áruházban szemben láthattuk a Nyugat pályaudvart. Végül a Magyar Nemzeti Múzeumot tekintettük meg, itt megnézhettük a koronázási ékszereket, amelyek elbűvölően gyönyörűek voltak, a dinoszaurusz kiállítását és a NYÍRACSKÁDON talált színarany karkötőket. Ez is elkápráztató volt. Ezt követően autóbusszal szálltunk és sok-sok gyönyörű élménnyel a szívünkben értünk haza.

Simon Éva 6.a
Monostori Anita 6.a

A Parlamentben